

OPRAVDU I NAŠE FIRMA POTŘEBUJE COMPLIANCE PROGRAM?

ZÁJEM SPOLEČNOSTÍ O COMPLIANCE PROGRAMY „NA MÍRU“ ROSTE. PROČ A JAKÝ COMPLIANCE PROGRAM BY SPOLEČNOST MĚLA MÍT, NA TO ODPOVÍDÁ JUDR. ROMAN FELIX Z ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE FELIX A SPOL., JEDNÉ Z NEJDÉLE PŮSOBÍCÍCH KANCELÁŘÍ NA ČESKÉM TRHU.

Jaké výhody může zavedení compliance programu právnické osobě přinést? Zásadní. Při jeho vhodném nastavení a efektivní aplikaci znamená nejen přidanou atraktivitu a důvěryhodnost pro smluvní partnery, ale zejména pak beztrestnost, pakliže by mělo dojít na trestní stíhání.

■ Pane doktore, jak byste vysvětlil pojem compliance?

Pojem „compliance“ překládáme jako „dodržování“ či „soulad“. Stručně řečeno, jde o pravidla, jejichž dodržování má zajistit soulad jednání právnické osoby s právními předpisy. Compliance program je tedy souhrn vnitřních pravidel reflektující požadavky právních předpisů a formulující etické principy fungování právnické osoby, přičemž cílem je

zamezit negativnímu dopadu protiprávního jednání fyzických osob činných v právnické osobě. Správně nastavený compliance program zakládá možnost právnické osoby vyvinut se z trestní odpovědnosti za trestné činy spáchané těmito fyzickými osobami v rámci činnosti, kterou pro ni vykonávají.

■ Jak se dostaly compliance programy do českého právního prostředí?

Jako zcela nový právní institut byla trestní odpovědnost právnických osob zavedena do našeho právního řádu v roce 2011 zákonem č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Do té doby jsme znali pouze trestní odpovědnost fyzických osob jako přímých pachatelů trestných činů. Compliance programy jsou reakcí právě na zavedení trestní odpovědnosti právnických osob a na následné poskytnutí možnosti právnické osobě se z trestněprávní odpovědnosti vyvinut.

Každý se asi zeptá, jak mohou právnické osoby páchat trestnou činnost. Zákon v tomto případě vychází z tzv. principu přičitatelnosti. Má se za to, že trestný čin je spáchan právnickou osobou, jestliže kdokoliv, kdo vykonává rozhodující vliv na její řízení, nebo zaměstnanec či osoba v obdobném postavení, při jednání v rámci své činnosti pro právnickou osobu spáchá některý z vybraných trestných činů uvedených v trestním zákoníku.

■ Jak hodnotíte změnu právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob provedenou v roce 2016?

Jako naprosto klíčovou. Do přijetí novely č. 183/2016 Sb. nikdo zákon o trestní odpovědnosti právnických osob moc nevnímal, zahájených trestních stíhání bylo minimum.

Novela razantním způsobem rozšířila katalog stíhatelných trestných činů. A jsou to nejen úmyslné trestné činy, ale i trestné



Foto: Blue Events